

NUMERO 4 / 2011 MARRASKUU

KAAKONRANTALAINEN KYLÄKULTTUURILEHTI ♦ XII VUOSIKERTA

Rakila - Mäntlahti - Pyötsaari - Sydänkylä - Järvenkylä - Kuorsalo - Tammio

RAMNANTTAKKAA...

Havainnekuva Vanhankyläntieltä koilliseen. Metsänrajaan noin 300 metriä, myllyt olisivat kilometrin päässä.
Ilkka Ahmavaara sommitelma 2011.

Tunlesta temmattua

Elämässä on aikoja, jolloin tuntuu, ettei koskaan tapahdu mitään, ja sitten aikoja, jolloin tuntuu, ettei pysy menossa mukana. Täällä kaakonrannan kylissä olemme säästyneet muuta maata riepottaneilta syysmyrskyiltä, mitä nyt Pyötsaaren rantautui orpo soutuvene, jonka omistajaa ei ole löydetty, mutta kovin kummoisia myrskyjä ei kylillä näkynyt.

Virkamiesten työtahti mielletään yleensä jonkinlaisessa sinisessä laguunissa uneksemiseksi, jossa paperit kiireettä siirtyvät työpöydältä toiselle leudon tuulen kantamina. Mutta mitä tapahtuu, kun tuuli voimistuu? On aivan turhaa väittää, että virkamiehet olisivat laiskoja, kyllä heistä puhtia löytyy kun tärkeät paperit lentelevät ympäriinsä.

Koko energiamaakuntakaava tuulipuistoiheen eteneekin äkkiä ennenakemättömällä vauhdilla niin, että jouduimme aikaistamaan tätä lehtemme marraskuun numeroakin, ehtiäksemme ajoissa kertoamaan mitä tapahtuu tai on tapahtumaisillaan. Huomautusaika kansalaisilta menee umpeen jo maanantaina 21.11.

Valittua, kommentoita, ja vaikuttaa projektin etenemiseen voi sitten kyllä tämän päivämäärän jälkeenkin tässä demokraattisessa byrokratiassamme, niin sanoakseni pilvin pimein. Asiasta tarkemmin tämän numeron muilla sivuilla.

Kun jostain innostutaan, ensimmäisenä unohtuu tiedon välittäminen muille. Ulos tulee katkonaista dataa, jotain sinnepäin, ja sitten muut joutuvat ottamaan ihan itse selvää, että mitä on tekeillä.

Demokratiassa tällainen on han-

Vasemmalla piirros tuulimyllyjen näkyvyydestä. Asutun talon tai mökin vähimmäisetäisyys myllystä on siis 500 metriä, jolloin 20 metriä korkea metsäraja peittää myllyn näkyvästä, kun se on enintään 65 metrin päässä. Kaikki lähempänä oleva puusto peittää myllyt näkyvästä. Luvut on suurinpiirtein, sillä piirros on tehty useamman metrin epätarkkuudella.

Useimmissa kohteissa myllyt näkyvät enemmän kun edessä on puutonta alaa satoja metrejä, esim peltoa tai merta. Yli 5 kilometrin päästä ei ihmissilmä enää erota myllyjen siipiä tai vaanrannasta, mikäli olen oikein ymmärtänyt.

Tuuli tempaa kuitenkin mukaansa niin Mäntlahden kuin Sydänkylänkin: näihin Haminan ja Virolahden rajakyliin on suunnitteilla sähköntuotantolaitos noin 20 tuulimyllyn voimin 3 megawattia kukin, yht. 60 MW. Säkäkorkeus 120 metriä, lapojen pituus 40 metriä. Jonkinlainen myrsky tämäkin, mutta ihmisen aiheuttama toteutuessaan, jos näin voi sanoa.

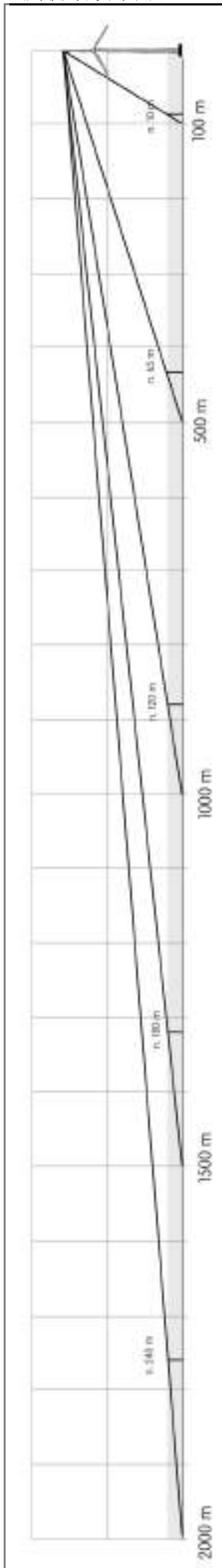
kalaa, jos tarvittavat päätöksentekoon liittyvät aineistot tulevat päättäjille, siis kansalaisille, vasta jälkikäteen tiedoksi. Tämmöisestä maantavasta nyt lienee muotia päästä eron, ja tässä tarvitaan näitä rakikoiria, riippumatonta lehdistöä, jos näin suvaitaan, mutta mukavaa olisi, jos tietoyhteiskunnassa tieto leviäsi jo itse virkamiestenkin toimesta kansalaisille, virkamiesten mesenaateille.

Harri Närhen lemmikin, norsu Abu Simppeliin mukaan elämme kiihkokapitalistista vaihetta, jossa mikä tahansa joka tuottaa rahaa jollekin, on unelmallista. Ainakin taloni kivajalassa elävä sisilisko sanoi Abun näin kertoneen, ennen kuin vaipui talvihorteeseen, siis sisilisko, ei suinkaan Abu, valitettavasti.

Tuulimyllyistä on siis saatavissa myös taloudellista riemua. Kunta saa reippaasti verotuloja, ja ne onnelliset, jotka omistavat maata myllyjen alla, saavat enemmän kuin turvatut eläketulot voimayhtiöitten maanvuokrasta, joita sitten voi sijoitella vaikka Kreikkaan tai Italiaan pörssikurssien mielenkiintoisesti näinä aikoina heilahdellessa.

Iloiset veronmaksajat puolestaan maksavat taloudellisesti kannattamattoman energian tuotannon tuet, ja saavat nimensä suureen taivaalliseen kirjaan, jossa luetellaan ne, jotka pelastivat maailman ilmastonmuutokselta. Myös kunniakirjan saavat he itse Ilmatieteidenlaitoksen pääjohtajan allekirjoituksella. Tämmöinehän sopii maalaismaisemaan kuin nenä päähän.

Ilkka Ahmavaara

RANNANTAIDAKAA...

KAAKONRANTALAINEN KYLÄKULTTUURILEHTI ♦ XII VUOSIKERTA

Rannantaikaa väki ry:n jäsenlehti, sekä Sydänkylän ja www.saunalahti.fi/rantai

ISSN 1795-1054

Rakilan osakaskuntien tiedotus.

Tämä painos 200 kpl Ilmestyy kerran vuodenaikassa

Julkaisija: Rannantaikaa väki ry

PANKKI: HSOP 550600-261550

Simonmäentie 18, 49840 Mänttälahti

Vastaava ja taiteija: Ilkka Ahmavaara

p. 045 136 5882, erakko@dlc.fi

Toim.siht: Mervi Hyppänen (lent. Värri)

p. 044 506 0370, mervi@saunalahti.fi

Paino: Solver Palvelut

Lehteen tulevat jutut pyydetään toimittamaan lehden toimitukseen ilmestymiskuukausien alussa:

1. helmikuu 2. toukokuu 3. elokuu 4. marraskuu
LÄHETTÄKÄÄ AINEISTONNE LEHTEEMME HYVISSÄ AJOINI!
Etei juttunne julkaisu jää seuraavaan numeroon.

Asiaa tai ei - tässä numerossa:

- s.2. Tuulesta temmattua, pk, Ilkka Ahmavaara
- s.3. Miniroskis, Toimitus
- s.4. Oltava tehtiä pelisilmää, Risto Muurman
- s.4. Vastinetta Muurmanille. M H
- s.4. Mänttälahti-Suomen Macondo? IA
- s.5. Kylät kuntoon kaakonrannalla, MH
- s.6.. Tuulivoimkartta, IA
- s.7. Tuulivoimakylät, MH
- s.8. Tuulivoiman haitat ja edut, Tuomo Peltola
- s.9. Tuuli pölyyttää ajatuksia, Erkki Kupari
- s.9. Keskussairaalan remontti, TP
- s.10. Kunta vai ei, EK

- s.10. Kuntaliitos, TP
- s.11. Klamilan koulu, TP
- s.12. Talven tulo ja vuosien aallot, IA
- s.13. Uuden vuoden pauke, MH
- s.13. Uusi vuosi Rantaituvalla, MH
- s.13. Kansainvälisen tason tulitaidetta, IA
- s.14. Liikuntaa rantakylissä, MH
- s.14. Marraskuu, runo, Vappu Harjumaaskola
- s.15. Tänään tarjolla Kyhäritie, Mirja Haskins
- s.16. Tapahtumat ja ilmoitukset

Ennen Joulua ilmestyy vielä Jouluxtra, 4.s.

MINIROSKIS - ROSKA PÄIVÄSSÄ INNOVAATIO

ROSKIS JA TUHKAKUPPI TASKUSSASI!

Tupakantumpit ovat maailman yleisin roska. Ne sisältävät lukuisia myrkyllisiä kemikaaleja, joista osa jää maahan ja kulkeutuu vesistöihin. Purukumit maatuivat myös erittäin hitaasti. Voit hyvin helposti ennaltaehkäistä näiden roskien maahan heittäminen teemmällä itsellesi tai lahjaksi miniroskiksen:

Hae valokuvausliikkeestä ilmaiseksi vanha filmipurkki. Se on ilmatiivis, joten tumpi sammuu sinne nopeasti. Diabeetikkojen käyttämät koeliuskapurkit ovat myös pieniä ja ilmatiiviitä. Tuunaa purkki tarroilla, väreillä ym. mieleis-

si taideteokseksi. Purkki kulkee mukavasti mukana taskussa tai laukussa.

- Kaikki, mistä nautimme, tulee Äiti Maalta. Maa on äitimme ja meidän tulee kohdella sitä kuin äitiämme, intiaanipäällikkö Lentävä Kotka, Rubert Encinas sanoo. - Meidän tulee toimia niin, että myös seuraavat sukupolvet saavat nauttia Äiti Maan lahjoista.

Toimitus

Miniroskis ohjeet löytyy Roskapäivässä liikkeen nettisivuilta: <http://www.roskapaivassa.net>. Liikkeellä on sivut myös Facebookissa.

Tuunattu Miniroskis. Kuva Roskapäivässä -liikkeen nettisivust.

KESKUSTELUA RANNANTAICAA -LEHDESTÄ JA VÄESTÄ OLTAVA REHTIÄ PELISILMÄÄ

Maalaisjärjellä ajateltuna on selvää, että suuren musiikkitapahtuman tuominen ulkotiloihin keskelle kylää aiheuttaa häiriötä, oli sitten desibelit mitkä tahansa. Meluhaitat pitää minimoida, kuulijat on saatava kuuntelemaan musiikkia silmät kirkkaina, liikenteen on sujuttava turvallisesti ja kylässä osallistujien ilkeä ei ole varaa. Asioiden kärjistyminen tässä vaiheessa ei tee ainakaan helpommaksi järjestäjien muutoinkin raskasta valmistelutyötä.

Arvostetun kyläkulttuurilehden sivuille ei näitä pieniä kyläläisten kiista-asioita pitäisi tuoda ammattiyhdistyslehtien malliin, joissa monesti keskitytään yksipuolisesti parjaamaan leivän antavaa työnantajaa. Kyläläiset voi rinnastaa työnantajaan. Jos tilaajia ja lukijoita ei ole, tarvitaanko lehteäkään. Kyläläisten suvaitsevaisuus on ansaittava, mitä ei hankita viljelemällä avointa tai rivien vä-

listä luettavaa piikikkyyttä.

Rannantaikaa-lehden päätoimittajalle/vastaavalle puku päälle ja kukkapuska käteen ja hän käy vilpittömästi esittämässä anteeksipyyntöä naapurilleen tämän kesän rock-tapahtuman aiheuttamasta häiriöstä. Kysymyksessä hän on vain niitä jo koulussa opetettuja sivistyneen ja kohteliaan ihmisen peruskäytöstapoja, joita toivoisi viljeltävän tänäänkin jokapäiväisessä kanssakäymisessä.

Monimuotoista kyläkulttuuria tarvitaan, myös omaa rakentavaa ja yhteistyökykyistä lehteä !

Risto Muurman

VASTINETTA RISTO MUURMANIN KIRJOITUKSEEN

Risto Muurman rinnastaa kirjoituksessaan kyläläisiä työnantajiin. Käsittääkseni työntekijän ja työnantajan välillä tehdään aina työsopimus, yleensä kirjallinen, mutta suullinenkin pätee. Työnantaja ostaa työntekijältä korvausta vastaa hänen aikaansa. Korvaus maksetaan yleensä palkan muodossa ja työnantajalle syntyy määräysvalta siihen, mitä työntekijä tekee sinä aikana, jonka hän on myynyt työnantajalle.

Rannantaikaa väki ry tarjoaa jäsenilleen palvelua, joksi tiedottamista jäsenlehdessä voidaan kutsua. Lehdellä on muutama tilaaja eivätkä heidän ole työnantaja vaan palvelun ostajia eli asiakkaita. Olen Riston kanssa samaa mieltä siitä, että jos lehdellä ei ole lukijoita, ei lehteä tarvita. Toistaiseksi lehti kuitenkin näyttää tu-

levan tarpeeseen, sillä lukijakunta kasvaa vuosittain.

Rannantaikaa yhdistystä voidaan verrata lähinnä palvelun tuottajaan, mutta yhdistys ei ole työnantaja, sillä mitään työsopimuksia ei ole tehty, eikä toimitukselle makseta mitään korvausta käytetystä ajasta. Lehti tehdään vapaaehtoistyönä. Asiakkailla, joiksi voidaan ajatella sekä lehden tilaajat että yhdistyksen jäsenet, on mahdollisuus vaikuttaa lehden sisältöön kirjoittamalla itse ja tekemällä ehdotuksia jutun aiheiksi. Toimitus on täysin itsenäinen eikä ole riippuvainen kenestäkään, joten kaikki lehteen lähetetyt kirjoitukset on julkaistu. Kirjoituksia, niin juttuja kuin mielipiteitäkin on ilolla otettu vastaan.

Mervi Hyppänen

MÄNTLAHTI - SUOMEN MACONDO?

Kieltämättä Mäntlahti on satiirinen paikka siinä missä Gabriel Garcia Marquezin maailman maineesen yltänyt Macondokin (kirjassa Sadan vuoden yksinäisyys), kuten Risto Muurman taitavasti kirjoitetussa lukijapalautteessaan yksiselitteisesti todistaa. Tämä on Mäntlahden voimavara, jonka hyödyntämisessä tarvitaan sanan taitajia. Ehkäpä tulevaisuudessa puhutaankin Macondon sijaan Mäntlahdesta maailman kirjallisuuden Olympoksella, kuka tietää? Terve tuloa joukkoon, Risto!

Risto Muurman on kirjoittanut näytelmiä Mäntlahden historiasta, sekä myös lehdessämme julkaistuja pieniä kertomuksia hylkeen silmin rantakylielemme elämästä historian saatossa. Ensi kesänä on tarkoitus esittää hänen uusin näytelmänsä Arkki, joka kertoo Armas Raussista, Mäntlahden Raussin kaupan haltijasta (1914-1973).

Sgt. Ahmavaara.

VALOKUVA MERVI HYPÄNEN

Risto Muurman pitää puhetta Sulo Mäkelä viikon näytelyn avajaisissa kesällä 2011 Galleria Kymen Kullan edessä. Ilkka Ahmavaara ääniteknikkona.

KYLÄT KUNTOON KAAKONRANNALLA

Kehittämisyhdistys Sepra ry kutsui alkuvuodesta Haminan ja ympäristön kylä mukaan kylät kuntoon kehittämishankkeeseen. Kaakonrannalta hankkeeseen lähtivät mukaan Mäntlahden ja Rakilan kylät.

Rakilalaiset vetivät sähköt viime vuosina kunnostettuun kalarantaan ja sinne saatiin valaistus EU:n tuella. Rantaan rakennetun kodan käyttömukavuus ja turvallisuus lisääntyivät ja uuden laiturin päässä oleva "katulamppu" valaisee tarvittaessa sekä rannan että venelaiturin.

Mäntlahdessa Rannataikaa väki ry oli mukana Sepra ry:n Kylät kuntoon hankkeessa Tartu mikkiin – virtuaalitekniikkaa Kaakonrantaan osahankkeella. EU:n tuella hankittiin yhdistykselle karaokelaitteet ja videotykki. Laitteet ovat kylien yhdistysten vuokrattavissa esim. kokousten pitoon.

Videotykillä ja karaokelaitteilla on katsottu Saviukko-näytelmästä tehty DVD ja hyvin tykki toimi. Tykkiä on myös lainattu Haminan Teatterin järjestämälle Liikkuva esiintyjä kulkee rohkeasti Haminassa-kurssille. Kurssilla on mukana kolme Kyläteatteri Marmutin näyttelijää. Kursilaiset esittivät noin 20 minuuttia kestäneen demon Sokoksen ikkunassa Haminan kaupungin järjestämässä Va-

lojen yö -tapahtumassa. Esitys taltiointiin videolle ja tallennettiin muistitikulle ja sitä on kurssilla katsottu opetustarjoituksessa.

Ensi kesänä on luvassa karaokeiltoja ellei joku jo aiemmin keksi lainata karaokelaitteita ja järjestä karaoketilaisuutta. Videotykistä eikä karaokelaitteista peritä vuokraa, mutta yhdistys edellyttää, että laitteen vuokraaja korvaa laitteen, jos rikkoo sen. Laitteita ja opastusta niiden käyttöön voi kysellä Rantai-tuvalta.

Mervi Hyppänen

Rantaituvan tykki (kuvassa vasemmalla) heittää videokuvan kankaalle jopa 10 metrin päähän. Karaokelaitetta (kuvassa oikealla musta lättö) voi käyttää myös dvd soittimena elokuvien katseluun. Molempiin laitteisiin on lisäksi mahdollista kytkeä melkein mitä tähänsä äänen ja kuvantoistoon liittyvää vektointia.

VALOKUVAT MERVI HYPPÄNEN

Kartta on summittainen, tuulipuiston alue on vaihdellut eri esityksissä aika paljon, tässä se ehkä on sitten siinä laajuudessaan kuin itse esityksessä on (netissä löytyy vanhempia kartoja, joissa alue on noin 500 metriä kapeampi).

Vasemmalla ylhäällä oleva harmaa kolmio kuvaa suurinpiirtein sitä aluetta, josta havainnekuva on otettu (Niin kanssa

kuin oikeallakin). Myllyjen etäisyys kuvauspaikasta siis kilometri. Mäntylähteen kylänrantaan etäisyys lähimpään myllyyn olisi ehkä 2 km, kuten Pyötsaaren itärannalta.

Tähän merkitty mahdollinen myllyjen sijoitusalue joutuu käytännössä väistämään 500 metrin päähän asuin tai loma-ajan rakennuksesta, joiden tarkkaa sijaintia ei kartassa ole huomioitu.

MÄNTLAHDESTA JA SYDÄNKYLÄSTÄ TUULIVOIMALAKYLÄT ?

Ympäristöministeriön marraskuussa 2010 hyväksymään Kymenlaakson maakuntakaavaan on Kymenlaakson maakuntahallitus aloittanut tammikuussa 2011 Kymenlaakson energiamaakuntakaava-nimisen vaiheen. Kaavoituksen tarkoituksena on määritellä Kymenlaakson maa-alueiden edullisimmat tuulivoimaloiden sijoituspaikat.

Kaava on tällä hetkellä lausuntakierroksella ja siitä on mahdollista tehdä muistutuksia 21.11.2011 asti. Tammikuussa 2012 aloitetaan kaavaehdotuksen valmistelut ja ehdotus esitellään yleisölle maaliskuussa 2012. Kesäkuussa 2012 kaavan on tarkoitus olla lopullisesti hyväksytty.

Maakuntakaava osoittaa alueet, joihin on edullista rakentaa tuulivoimalapuiستot. Kaavaa laadittaessa on huomioitu tuulisuus, olemassa oleva tiestö sekä lähistöllä olevat sähköjohdot. Maisemariititkin on otettu huomioon.

Tuulivoimaloiden rakentaminen keskitetään ja syntyy suuria tuulivoimalapuiستoja, jolloin vaikutukset minimoidaan ja rakentaminen on edullisempaa. Suurten tuulivoimalapuiستojen rakentamista perustellaan sekä taloudellisilla syillä että tuulivoimaloiden ympäristövaikutuksilla. Nyt hyväksyttävien alueiden lisäksi kaavaan voidaan tulevaisuudessa merkitä lisää alueita tuulivoimalapuiستoille kunhan kriteerit täyttyvät.

Kehittämissyhtiö Cursor on mukana seudullisessa tuulivoimalahankkeessa ja maanantaina 31.10.2011, kun maakuntakaavasunnitelmaa esiteltiin maanomistajille Haminan pääkirjaston Kaspersalissa, oli Cursorin edustaja kertomassa eduista, joita tuulivoimaloiden rakentaminen tuo paikkakunnalle. Hamina-Kotka-alueelle on tavoitteena rakentaa 100 3 MW:n tuulivoimalaa vuoteen 2015 mennessä. Muodostettavan tuulivoimaklusterin ennustetaan tuovan alueelle 1 000 uutta työpaikkaa. Rakennusvaiheessa tarvitaan työntekijöitä ja valmiiden voimaloiden kunnossapito ja huolto vaativat myös työvoimaa.

Alueen kunnat tekevät parhaansa, jotta tuulivoimalapuiستot saadaan perustettua. He hoitavat lupa- ja kaavoitusasiat. Cursor puolestaan lupaa etsiä tuulivoimaloille toteuttajat. Maanomistajia, jotka ovat kiinnostuneita otamaan tuulivoimaloita mailleen, Cursor lupaa tukea, jotta he saavat osoitettua maittensa olevan sopivia tuulivoimaloiden rakentamiseen. Maanomistajille tuulivoimalapuiستon rakentaminen takaa jatkuvan tuoton vuokratuloina.

Jos maanomistaja on kiinnostunut vuokraamaan maitaan tuulivoimalan rakentamista varten, hänen kannattaa olla yhteydessä joko kunnan tekniseen toimeen tai Cursoriin. Kaspersalin tilaisuudessa 31.10. Kari Halonen pyysi lopuksi puheen vuoron. Hän kertoi maanomistajien voivan olla suoraan yhteydessä Haminan Energi-

aan, sillä yhtiö on kiinnostunut tuulivoiman rakentamisesta.

Kun maanomistaja on halukas vuokraamaan maansa tuulivoimalan sijoittamiseen ja tuulivoimala-hankkeelle löytyy toteuttaja, etenee hanke vaiheittain:

1-vaihe

Suunnittelualueelle tehdään toteutettavuustarkastelu.

2-vaihe

Tuulivoimalapuiستojen tuotantosunnittelu tuulimittaus

maaston rosoisuuden huomioiminen tuulimittaustulosten korjaus pitkällä havainnoilla tuotantoarvion laatiminen jokaiselle tuulivoimalalle tuulivoimaloiden kannattavuuslaskelmien laatiminen sekä takaisinmaksuajan arvioiminen

3-vaihe

Maaperä- ja Geotekniset tutkimukset

4-vaihe

Perustusten ja nostopaikkojen sekä huoltoteiden suunnittelu. Teiden tulee olla kuusi metriä leveitä.

5-vaihe

Ympäristövaikutteiden arviointimenettely eli YVA.

Maakuntakaavassa varataan alueet tuulivoimalapuiستoille. Kunta laatii osayleiskaavan yksittäiselle hankkeelle ja myöntää sen perusteella rakennusluvut tuulivoimaloille. Tulevassa maakuntakaavassa yksi tuulivoimalapuiستoalue on merkitty Harvajanniemeltä Sydänkylän kautta Mäntlahden kylän laitamille. Maakuntakaavaan merkityt varaukset tuulivoimalapuiستoja varten eivät välttämättä merkitse sitä, että tuulivoimalapuiستot toteutuvat.

Mervi Hyppänen

VALOKUVA ILKKA AHMAVAARA

TUULIVOIMALAT, HAITAT JA EDUT

Maakuntakaava tuulivoimaloiden sijoittamiseksi Kymenlaaksoon tuli 20.10. julkisesti nähtäväksi. Asianosaiset voivat antaa kaavaluonnoksesta lausuntoja päätöksentekijöille ja suunnittelijoille.

EU-komissio hyväksyi Suomen uusiutuvan energian syöttötariffit keväällä. Laki tuli kokonaisuudessaan voimaan maaliskuun lopussa. Tuulivoiman syöttötariffi takaa tuottajalle, että hän saa tuottamastaan sähköstä 12 vuoden ajan 83,5 euroa megawattitunnilta. Lisäksi tuottaja voi saada enintään kolmen vuoden ajan lisäbonuksen, jolloin takuuhinta nousee 105,3 euroon per Mwh. Tuulijärjestelmään hyväksytään tuulivoimaloita, kunnes niiden generaattoreiden yhteisteho ylittää 2 500 megawattia.

Työ- ja elinkeinoministeriössä on laskettu, että uusiutuvan energiatuotannon toteutuessa tavoitteiden mukaisesti veronmaksajien varoja tarvitaan yli 300 miljoonaa euroa vuodessa. Puupohjaisten raaka-aineiden käytöstä energiatuotantoon maksetaan enimmillään 18 euroa megawattilta.

Kolme tapaa suhtautua tuulivoimaan:

1. Vaihtoehto: Vastustetaan voimaloita

Melu syntyy roottorin lapojen liikkeestä. Melu ei ole tasaista vaan jaksollisesti vaihtelevaa, koska voimakain ääni syntyy lavan kiertyessä alaspäin. Meluun voidaan vaikuttaa vain voimaloiden sijoittelulla tai pyörimisnopeutta rajoittamalla.

Meluohjearvo on asumiseen käytettävillä alueilla 45 dBA ja loma-asunnoilla 40 dBA. Sosiaali- ja terveysministeriön asettama päiväajan melutason ohjearvoa 35 dBA eikä yöajan 30 dBA sisätiloissa saa ylittää, jottei aiheuteta mahdollisia terveyshaittoja.

Varjovälke syntyy tilanteessa, jossa aurinko paistaa pyörivien roottorien siipien takaa. Pyörivän siiven varjo saattaa osua esimerkiksi asuinrakennuksen ikkunoihin ja aiheuttaa välkettä, joka saatetaan kokea häiritseväksi. Kohtuuttomalle varjostuksen määrälle ei ole ohjearvoa. Käytännössä on kohtuuttoman rajana alettu pitää 30 tuntia vuodessa.

Lintujen törmäykset tuulivoimaloihin eivät kokemusten mukaan ole kovin yleisiä. Kevät- ja syysmuutolla Haminan itäpuolella rantautuvat suuret lintuparvet saattavat aiheuttaa törmäämisiä. Petolintujen pesät ja reviirit vaikeuttavat tuulivoimaloiden sijoittelua.

Maisemassa näkyvät tuulivoimalat on hyvin subjektiivinen asia. Kauneus on katsojan silmässä.

Jäänheittoa voi esiintyä roottorin siivistä joissakin olosuhteissa. Tekninen ratkaisu (lämmitys) taikka riittävä suojaetäisyys ympärille.

Tuulivoimaloista täytyy olla 500 metrin etäisyys lo-

ma-asuntoihin, vakituisiin asuntoihin ja kaavoitettuihin rakennuspaikkoihin.

2. Vaihtoehto: Vuokrataan maa-alueita voimaloille mahdollisimman hyvällä hinnalla

Matinmäen tuulipuiston käyntiaika 3000-3700 h/ vuosi

3 MW:n voimaloilla syöttötariffilla 83,5 euroa/MW tuotoksi saadaan 250 euroa tunti.

Sähkön pörssihinta viikolla 40 oli 33,61 euroa/MW eli 3 MW:n voimala tuotti tunnissa sähköä 100 eurolla. Tällöin veronmaksajat maksavat 150 euroa tunti voimalan omistajalle.

Syöttötariffia maksetaan 12 vuotta. Käyntiajan keskiarvo 3 350hx250euroa x12 vuotta tuotoksi saadaan 10,1 milj. euroa. Tämän jälkeen voimala toimii arviolta 15 vuotta. Hinnalla 100 euroa/h tuotoksi saadaan 3 350hx100euroa/hx15 vuotta=5,0 milj. euroa / voimala. Voimalan elinikäisen tuoton arvio on 15,1 milj. euroa.

Paljonko on maanomistajan osuus vuokraamastaan tuulivoimalan paikasta?

3. Vaihtoehto: Lähdetään tuottamaan uusiutuvaa energiaa kyläläisten ja muiden paikallisten omistamalla osakeyhtiöllä, kuten useissa Euroopan maissa tehdään.

Valitaan yhteistyökumppani ja osan voimaloista omistaa kyläläiset ja osan yhteistyökumppani.

Jaetaan tuulivoimalaitos vaikka 100 osuuteen, jolloin noin 40 000 euron osuuksia voi merkitä varojen mukaan. Kuka merkitsee 10 osuutta, toinen kiinnittää talon ja maat saadakseen vaikka 30 osuutta.

Suurin riski on valtio, maksaako valtio 12 vuotta syöttötariffia eikä muuta lakia.

Ilman veronmaksajien rahoja Suomeen ei kannata rakentaa yhtään tuulivoimalaitosta.

Suomi on sitoutunut nostamaan uusiutuvien energiamuotojen osuuden 38 % vuoteen 2020 mennessä. Henkilökohtaisesti unohtaisin ilman tukiaisia kannattamattomat tuulivoimalat ja panostaisin puupohjaisten raaka-aineiden käyttöön uusiutuvan energian tuotannossa.

Tuomo Peltola

Äänen lähtöläinen (dB(A))	Etäisyys lähtökseen, m										
	0	30	100	150	200	250	300	350	400	450	500
97	57	51	45	41	37	34	31	28	25	23	21
98	58	52	46	42	38	35	32	29	26	24	22
99	59	53	47	43	39	36	33	30	27	25	23
100	60	54	48	44	40	37	34	31	28	26	24
101	61	55	49	45	41	38	35	32	29	27	25
102	62	56	50	46	42	39	36	33	30	28	26
103	63	57	51	47	43	40	37	34	31	29	27

Melutalukko, lähde: Suomen Tuulivoimayhdistyksen nettisivut.

TUULI PÖLLYTTÄÄ AJATUKSIA

Harvajanniemi oli myös yksi Loviisaan rakennetun atomivoimalan suunnitelluista paikoista. Ydinvoimala meni Loviisaan tuulimyllyt tulevat, toivottavasti.

Helsingin Sanomissa oli 30.10. juttu saksalaisista tuulivoimapuistoista. Niillä on aktiivista yhteistyötä paikallisen väestön kanssa. Kyläläiset, kukin halunsa mukaan, voivat omistaa tuulivoimayhtiötä. He ovat saaneet jopa 8% tuoton 2000-20 000 euron sijoituksilleen.

Tuulivoiman tuki on Saksassa pitkäjänteistä, ja tuotto omistajille on mahdollinen. Eikö samaan lainsäädäntöön tulisi pyrkiä myös Suomessa? Lehti-

jutun mukaan uudet myllyt ovat hiljaisia. Komeita ne ovat minun mielestäni ainakin. Saksassa isojen myllyjen rinnalla on pieniä kotimyllyjä, jotka jauhaavat sähköä verkkoon. Suomen on yritetty samaan, mutta toistaiseksi huonolla tuloksella. Tuulivoimapuistosta voisi saada myös yhteisellä suunnittelulla turistinähtävyyden matkalla Haminasta Klamilan kautta Virojoelle.

Tuulivoiman imago on myönteinen, sen avulla voisi, jos markkinointi on hyvää, saada uutta yrittämistä alueelle.

Erkki Kupari

KESKUSSAIRAALAN REMONTTI

Valta pakenee yhä kauemmas kansalaisista. Kuntapalvelut tuotetaan yhä harvemmin kunnan oman henkilöstön voimin. Sairas tai vanhus saa hoivaa yhä useammin kuntien yhteenliittymiltä tai yksityiseltä yritykseltä. Kunta on jäänyt taustalle palvelujen maksajaksi. Todellinen päätösvalta on karannut pienissä kunnissa luottamushenkilöiltä virkamiehille ja kunnallisille yhteenliittymille.

Sairaala-, hoiva- ja sosiaalipalveluja tuottava Carea suunnittelee Kotkan Keskussairaalan kunnostamista ja laajentamista 57 480 m² alalle. Kunnostus seinien osalta 143,8 milj. euroa eli noin 2 500 euroa/m². Lisäksi tarvitaan paikoitushalli 550 henkilöautolle, kustannukset noin 15,3 milj. euroa eli noin 28 000 euroa/autopaikka.

Carean johto järjesti kuntapäättäjät seminaariin Kotkassa kunnanhallitusten pöydän ääressä oleville jäsenkuntien päättäjille. Carea on perustanut projektiyhtiö KASTEK Oy:n, jolta on tarkoitus ostaa elinkaarisopimuksella 30 vuoden ajan sairaalarakennuksen ylläpito ja rahoitus. Arvioitu kustannus 5% korkokannalla on 302,2 milj. euroa/30 vuotta.

Nykyiset keskussairaalan tilakulut ovat 4,4 milj. euroa vuodessa ja kunnostuksen arvioitu tilakulujen lisäys on 6,92 milj. euroa vuodessa. Tilakulut seinien osalta ovat tulevaisuudessa noin 11,3 milj. euroa vuodessa. Lisäksi vuosimaksu ennakoimattomista lisäkuluista on 5-10%. Keskussairaalan tuote-

laskutusarvio vuodelle 2011 on 99,3 milj. euroa. Haminan osuus on 14,5 milj. euroa ja Virolahden osuus 3,1 % eli 3 035 000 milj. euroa.

Carean johto arvioi kunnostetun ja laajennetun sairaalan tuttavuuden nousevan niin paljon, että tuotelaskutus nousee vain 3,5%. Virolahden arvioitu rahoitusosuuden nousu olisi tällöin 160 milj. euron investoinnin jälkeen 106 900 euroa vuodessa. Joulua lähestyy ja kaikki kuntapäättäjät uskovat joulupukkiin sekä Carean virkamiesten laatimiin rahoituslaskelmiin.

Haminan vitkuttelu ja venkoilu Keskussairaalan kunnostamishankkeessa on täysin hyväksyttävä asia. Henkilökohtaisesti katsoisin vuoden 2013 kuntakartan ja vuoden 2017 mahdolliset "pakkoliittymiset" ennen keskussairaalan remonttia. Täysin velkarahalla tehtävällä investoinnilla ei ole kiire lisäämään tulevan sukupolven maksuosuutta nykyisestä seuraavan 30 vuoden ajalle. Vaikka kunnallinen velka saataisiinkin piilotettua kuntien omistaman Carean kautta projektiyhtiö Kastekin tileihin. Lopullinen maksaja on aina kuitenkin veronmaksaja, vaikka muodostettaisiin minkäläinen velkainen kunta tahansa. Kreikkalainen meno Careassa on saatava loppumaan.

Tuomo Peltola

KUNTA VAI EI

Suomen dynamo on jossain muualla kuin Kaakonkulmalla. Jos koko Kymenlaakso haluttaisiin kehityksen kelkkaan, pitäisi kuntaliitos tehdä Sipooseen saakka. Siitäkään ei taitaisi olla hyötyä. Muutoksen tarvitaan paitsi omaa aloitetta myös verkottumista parhaiden voimien kanssa ja rahaa.

Itäisen ranta-alueen suurin viimeaikainen positiivinen teko on Haminakotka sataman perustaminen. Se tuo työtä ja tuloja myös Kaakonkulman reunaan. Rahtiliikenteen lisäksi itäistä Suomenlahden rantaa voi tarkastella muistakin näkökulmista. Näitä ovat esimerkiksi matkailu, kalastus, maatalous, vapaa-aika, liikenne, rajaliikenne, rajapalvelut, kauppa, veneily, vesiliikenne, pien- ja käsityöläisyys, design, kulttuuri ja kaavoitus.

Tällaisten palvelujen kehittäminen taloudellisesti merkittäviksi vaativat panoksia pienistä investoinneista erittäin suuriin investointeihin. Rahan puute ei ole ainoa ongelma. Toinen on väestön vähäisyys, erityisesti työikäisen väestön. Sen paremmin kaakonkulmalta kuin Kymenlaaksostakaan ei löydy uusien palveluiden käynnistäjiä eikä työntekijöitä yrityksiin. Jos jotain yritystoimintaa syntyy, on työvoima tuotava muualta.

Virolahdella kaikki kylät Klamilaa lukuun ottamatta ovat menettäneet elinvoimansa ja palvelunsa. Kuntaliitoksia ei voi syyttää, sillä sellaisia ei ole takana. Väestökato ja palvelujen loppuminen ovat aiheuttaneet päättymättömän negatiivisen kierteen.

Paikallinen väestö voi omilla pienillä päätöksillään vaikuttaa siihen, mitkä palvelut kannattavat ja

pysyvät pystyssä. Klamilan ravintola loppui, kun iso osa väestöstä ei lainkaan käynyt ravintolassa omista syistä, osa ei ostanut sieltä mitään vaan otti pohjat ja oman pullon mukaan ja pieni joukko osti sieltä palveluita asiallisesti.

Lomamatkoilla juodaan kahvilassa espressoa ja cappuccinoa, kotona palveluja ei käytetä, sumppi keitetään kyökissä. Näin risteävät globalisaation ja paikallisen kulutuksen tiit.

Ihmiset tekevät itse toimintansa rajat. Kun tulee vastoinkäymisiä, syytellään muita kuten säädöksiä, verottajaa, kuntaa, EU:ta, milloin mitäkin tahoa, joiden kanssa menestyvä toiminta pärjää.

Kaakonkulma ja Suomenlahden itäinen pohjoisranta tarvitsee uutta voimaa. Paikallishallinto voisi toimia myös suurkunnassa, jos niin halutaan. Sitä pitää haluta ennakkoon ja vaikuttaa kansalaisjärjestöjen ja puolueiden kautta. Tavoitteissa on vastakkaisia intressejä, ja asioilla voi olla eri ihmisille aivan päinvastainen merkitys.

Poliitikolta kannattaa kysyä mitä hän kannan otollaan loppujen lopuksi tarkoittaa. Yhteiskunnassa asiat saavat taloudellisen luonteen. Talous ei ole itse toimiva automaatti, se on kokonaan ihmisten päätöksistä kiinni.

Miten Kaakonkulma kehittyy, on vain pieneltä osin virolahtelaisten käsissä. Haminan ja Kotkan huonot välit ovat iso jarru kehityksessä. Hamina käyttää Virolahtea omiin tarkoituksiinsa Kotkaa vastaan. Demokratiasta eivät pelurit ole huolissaan. Minä olen.

Erkki Kupari

KUNTALIITOS

Virolahden kunnanvaltuusto joutuu ottamaan 7.12. kantaa kuntaliitokseen Haminan kanssa. Paras-hanke laittoi kuntapäätäjät kuljeksimaan hattu kourassa naapurikunnissa kysymässä yhteistyötä. Paras-hankkeen kaaduttua pelko itsenäisyyden menettämisestä jähmetti kuntaliitosneuvottelut heti Virolahdella. Hamina kaupungin valtuusto on täyttynyt kaupungin omista työntekijöistä, joilla riittää vielä aikaa ja tarmoa hämmentää kuntaliitosneuvotteluita parhaan kykynsä mukaan.

Kuntaliitoksen selvitysmies ei ole kyennyt nousemaan tehtäviensä tasolle, joten laatikkoleikkejä on riittänyt koko syksyksi. Ratkaisuja ei ole haettu koko-

naisuutta ajatellen vaan oman kunnan palvelupisteiden ja henkilöstön etujen turvaamiseksi. Palvelujen yhteisestä järjestämisestä ei ole kyetty sopimaan aikataulun mukaisesti.

Kuntaliitosneuvottelut ovat täysin epäonnistuneet Virolahden kannalta katsottuna, jäljelle jää vain palveluverkon kehittäminen pohjoisen naapurin kanssa. Hallituksen ajama Kymenlaakson työsäkäyntialueen yksi iso peruskunta on seuraavien neuvottelujen kohde. Riittääkö Kaakonkulman väestöpohja nykyisen palveluverkon säilyttämiseen uudessa suurkunnassa?

Tuomo Peltola

KLAMILAN KOULU

Valtuustoseminaarissa 1-2.11. Virolahden kunnanvaltuusto keskusteli Klamilan koulun ja päiväkodin hankkeesta. Sen eteenpäin viemisestä oltiin yksimielisiä.

Klamilan koulu-päiväkodin tilatyöryhmä kokoontui 4.11. ja hyväksyi hankesuunnitelman.

koulun hyötyala	890 m ² , 60 oppilasta
kuntosali	30,5 m ²
päiväkoti	254 m ² , 30 lasta
liikenne- ja tekniset tilat	345 m ²
yhteensä	1 519,5 m ²
rakentamiskulut noin	3,2 milj. euroa

Hankesuunnitelma menee lausunnolle sivistyslautakuntaan 30.11. ja perusturvalautakuntaan 1.12. Kunnanhallitus käsittelee rakentamisen 12.12. pidettävässä kokouksessa. Kunnanvaltuusto päättää rakentamisesta 19.12. Tuleeko Klamilaan mukava joululahja?

Voikaa hyvin ja lisääntykää, niin saadaan lapsia uuteen päiväkotiin ja kouluun.

Tuomo Peltola

VALOKUVA TUOMO PELTOLA

Klamilan koulun tilatyöryhmä kävi viime kesänä tarkistamassa tulevan koulun tontin.

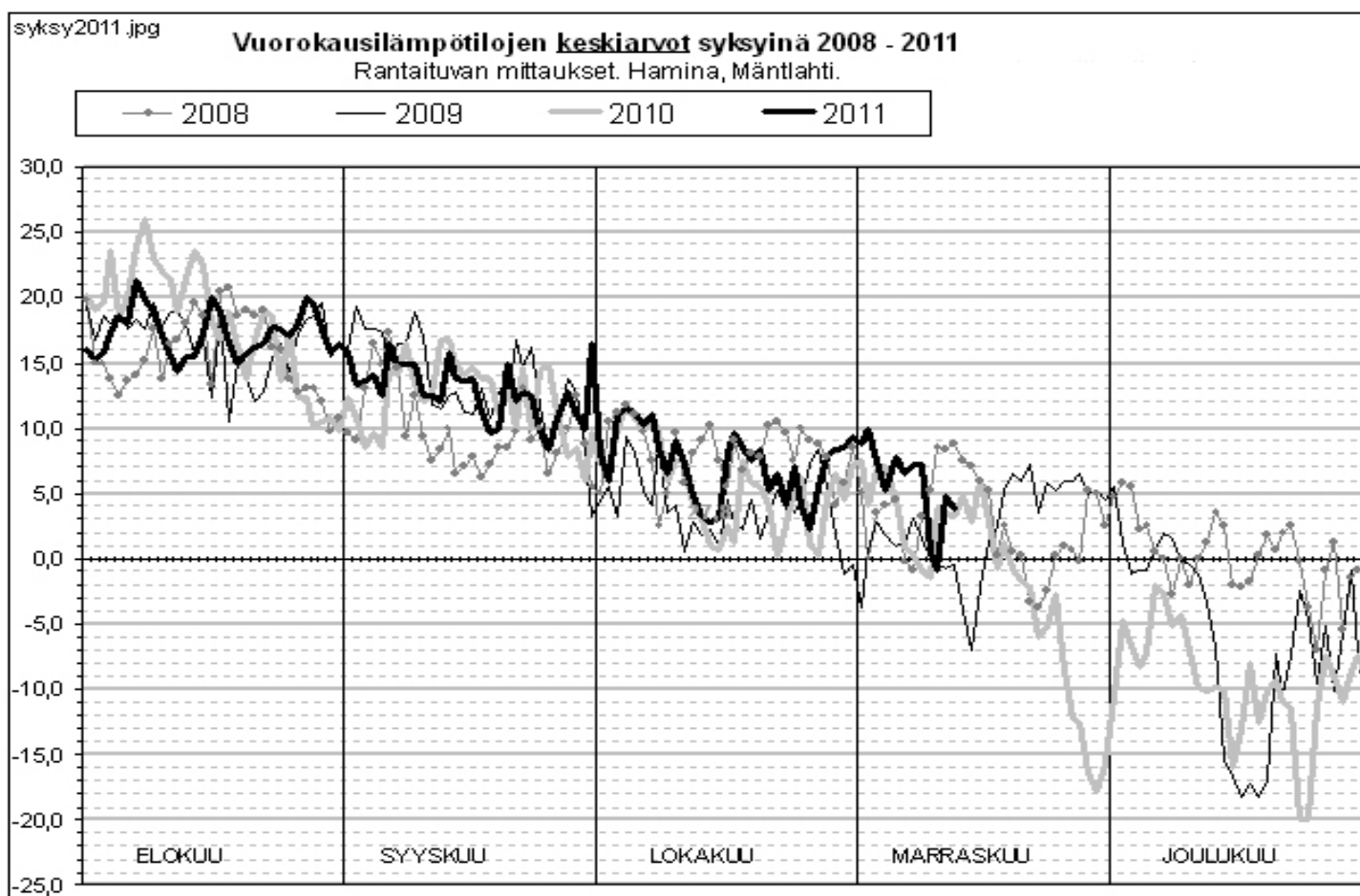
Tilatyöryhmään kuuluvat koulutoimenjohtaja Auli Hyttinen, konsultti Timo Renko, Klamilan koulun johtaja Eero Jurvansuu, tilapalvelupäällikkö Seppo Ukkola, vt. tekninen johtaja Markku Uski, kunnanvaltuuston II varapuheenjohtaja Risto Kouki ja kun-

nanhallituksen I varapuheenjohtaja Tuomo Peltola.

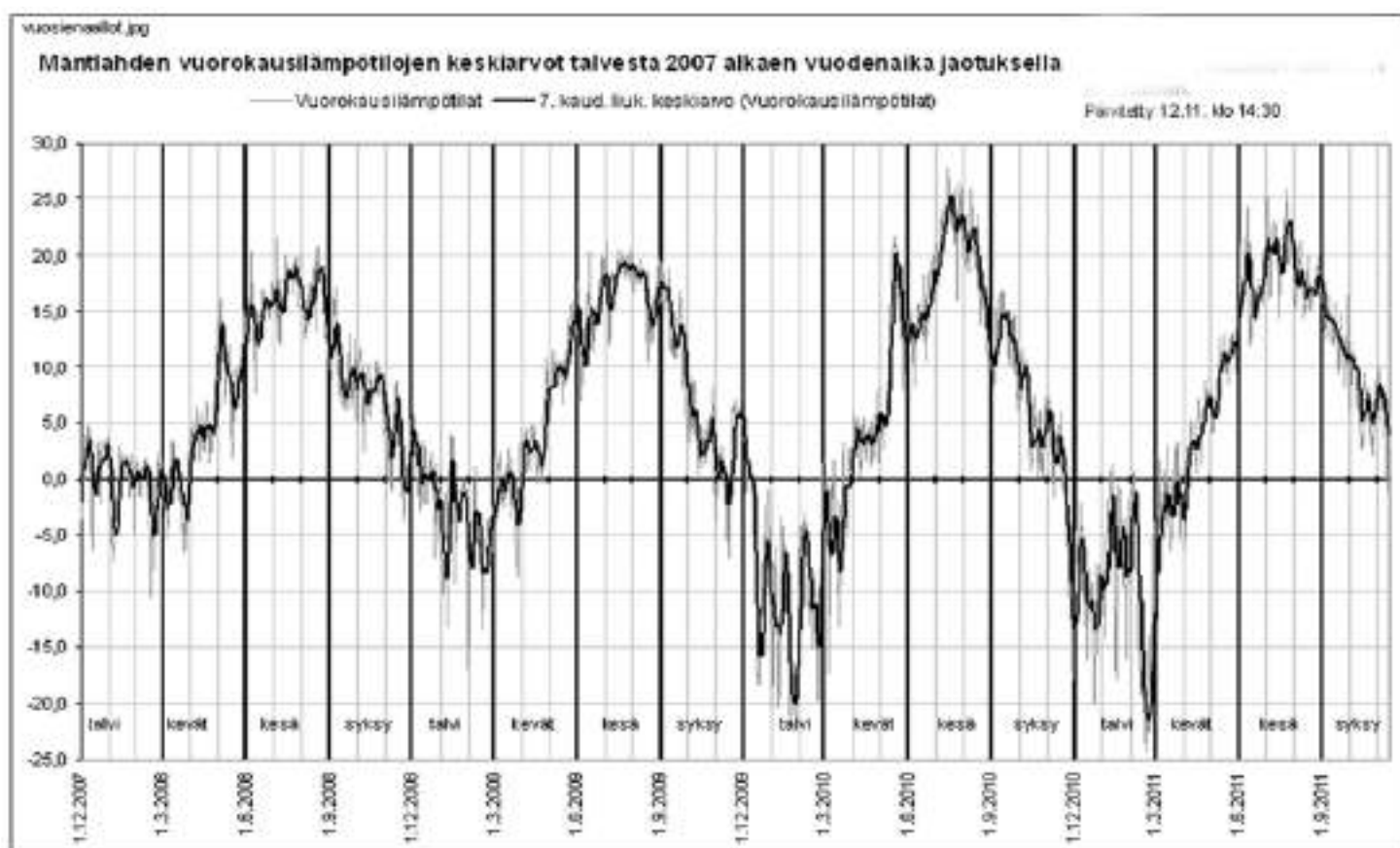
Kuvassa tilatyöryhmän jäseniä tutustumassa piirusten kanssa alueen maastoon, edessä oikealla kunnanjohtaja Osmo Havuaho. Hänen vieressään koulun pääsuunnittelija, arkkitehti Anne Maria Wallenius.

TALVEN TULO JA VUOSIEN AALLOT

MÄNTLAHTELAISIA MITTAUSTULOKSIA 2007-2011

Leudon syksyn jatkuessa talven tulo puhuttaa. Ylläolevasta kaaviosta näemme milloin minäkin vuonna keskilämpötila putosi nollan alle. Alempana Rantaituvan keskilämpötilamittaukset joulukuusta 2007 alkaen. Alkaako jyrkentynyt aaltoliike vuosikierrossa tasaantua? (IA)

UUDENVUODEN PAUKE

Vuonna 2007 katosi Unski-koira Uuden Vuoden aattona. Ilkka laski sen ulos vähän ennen klo 18.00, jotta se ehtisi käydä tarpeillaan ennen kuin rakettien paukuttelu alkaa, sillä Unski pelkäsi raketteja. Joku malttamaton aloitti kuitenkin etuajassa ja rakettien pauke alkoi ennen kuin Unski ehti takaisin sisään. Pauke pelästyi sen ja se piiloutui kauhuissaan jonnekin eikä tullut kolmeen päivään pois piilostaan.

Sitä etsittiin ja huudeltiin. Ilmoitustauluille laitettiin kuvia Unskista josko joku olisi sen nähnyt. Huoli ja hätä koiran puolesta oli suunnaton, olihan talvi ja pakkanen. Pelättiin jo sen kuolleen, kunnes se kolmantena päivänä ilmestyi pihaan väsyneenä ja nälkäisenä. Voi sitä riemua! Unski löytyi.

Raketteja pelkääviä koiria on paljon ja joskus uuden vuoden raketteja pelästynyt ja kauhuissaan paennutta koiraa ei enää ole löytynyt. Osalle koirista omistaja antaa rauhoittavia lääkkeitä, mutta koiran sairaus kuten sydänvika saattaa estää lääkkeiden käytön. Joskus raketteja pelkäävän koiran isäntä joutuu ottamaan uuden vuoden vastaan paikassa, jonne rakettien ääni ei kuulu kuten kylpyhuoneessa.

On myös sotia ja pommiräjäytyksiä kokeneita ihmisiä, joille nykyinen uuden vuoden aloitus raketteja ampumalla merkitsee pelkoa. Ihminen saattaa pelätä sotaa, vaikka ei ole sitä itse kokenutkaan ja uuden vuoden paukuttelu aiheuttaa hänelle suurta ahdistusta.

Raketit sisältävät monia myrkyllisiä kemikaaleja, jotka piilattuaan ensin ilman, laskeutuvat myöhemmin maahan. Raketitiroskaa riittää luonnossa kesäkuukausiin asti. Vuosi vuodelta raketeista aiheutuu enemmän vahinkoja. Silmävammoista suuri osa tapahtuu katsojille. Suurimman osan raketeista tekevät meille kiinalaiset lapset, vaarallisissa olosuhteissa.

Roskaamisen ja silmävammojen lisäksi raketit ovat aiheuttaneet lukuisia tulipaloja. Muutama vuosi sitten paloi Haminassa perheen upouusi omakotitalo, kun yksi raketti oli huomaamatta lentänyt vuorilautojen väliin. Perhe käväisi naapurissa ja kotiin palatessaan he totesivat talon olevan ilmiliekeissä.

Rakettien myönteisessä vaakakupissa on hetken ilo. Suomalaiset käyttävät raketteihin 15-20 miljoonaa euroa. -Olisiko syytä pysähtyä ja ottaa oma ajattelu käyttöön? kysyy Roska päivässä liikkeen perustaja Tuula-Maria Ahonen ja jatkaa:

-Onko nykyoloissa enää järkevää aloittaa uusi vuosi roskaamalla ympäristöä, myrkyttämällä ilmakehää, pelästättämällä koti- ja luonnoneläimiä sotatilaa muistuttavilla äänillä sekä syyttämällä taivaan tuuliin hyvin suuret summat rahaa, hyvin lyhytaikaisen ilon vuoksi? Olisiko mahdollista luoda uusia, kestävän kehityksen juhlimistapoja?

UUDEN VUODEN VASTAANOTTO RANTAITUVALLA

Rannantaikaa väki haki Kymenlaakson taidetoimikunnalta rahoitusta kokeilulle, jossa testataan, miten onnistuu ulkoilmakonsertti Pakodissa talviaikaan. Yhdistys haluaa myös tarjota jäsenilleen ja ystävilleen toisenlaisen tavan ottaa yhdessä vastaan vuosi 2012. Taidetoimikunta myönsi vaihtoehtoiselle Uuden Vuoden vastaanottojuhlaa tuhannen euron apurahan.

Juhla järjestetään Rantaituvalla 31.12. klo 22-24. Tarjoitus on jälleen tarjota yleisölle laadukasta ohjelmaa: musiikkia ja tulitaidetta. Sopivaa bändiä ei vielä ole löy-

detty, mutta kansainvälistä mainetta niittänyt tulitaitelija Yanika (Janika Hämäläinen) on lupautunut esiintymään Rantaituvalla. Tulitaidete on jonglöörauksen ja esinemaniplulaation muoto, johon voidaan luovasti yhdistellä jonglöörausta, teatteria ja tanssia. Kaikille avoimeen tilaisuuteen on vapaa pääsy ja raketin ampuminen alueella on kielletty. Lisää ohjelmasta ja aikataulusta kerrotaan Jouluekstrassa.

Mervi Hyppänen

KANSAINVÄLISEN TASON TULITAISETTA RANTAITUVALLA UUDEN VUODEN AATTONA

Tulitaitelija Yanika esittää ainutlaatuisen 20 minuutin tulitanssi-shown Rantaituvan ulkoilmajuhlassa Uuden Vuoden aattona.

Ulkoilmatilaisuus alkaa klo 10 ja päättyy keskiyöllä klo 24. Ohjelmassa tulitanssin lisäksi elävää musiikkia ja muuta mukavaa. Vapaa pääsy. Tarkempi ohjelma ilmestyy lehden Jouluekstrassa.

Ilkka Ahmavaara

KUVA: <http://yanika.webs.com>

LIIKUNTAA RANTAKYLISSÄ LÄHES JOKA VIIKONPÄIVÄ

Liikunta vaikuttaa edullisesti ihmisen terveyteen ja hyvinvointiin. Luut, nivelet, lihakset, aivot ja hermosto sekä verenkierto -ja hengityselimistö tarvitsevat päivittäistä kuormitusta.

Säännöllinen liikunta ehkäisee sydänsairauksia, masennusta ja jopa alzheimerin tautiin sen on osoitettu vaikuttavan myönteisesti. Liikunta auttaa hallitsemaan painon nousua, ehkäisee aikuisiän diabetesta ja vahvistaa luustoa.

Aikuisten tulisi harrastaa kohtuullisesti kuormittavaa liikuntaa tai muuta fyysistä aktiivisuutta useimpina päivinä viikossa ja mieluiten päivittäin ja vähintään 30 minuuttia yhtenä tai useampana jaksona kerrallaan.

Tuki- ja liikuntaelimestö tarvitsee lihasvoimaa ja nivelten liikkuvuutta parantavaa liikuntaa kuten venyttelyä, voimistelua, tanssia, kuntojumppaa, kuntosaliharjoittelua tai erilaisia pallopelejä 1-2 kertaa viikossa.

län myötä hermoston toiminta hidastuu ja liikkumisvarmuus heikkenee. Lihasvoiman ja nopeuden harjoittamisen lisäksi ikääntyvien on tärkeää harjoittaa tasapainoa parantavaa liikuntaa kuten maastokävelyä, hiihtoa, pallopelejä, tanssia, joogaa, tai-chitä tai golfia.

Kaakonrannalla on hyvät mahdollisuudet harrastaa ohjattua liikuntaa. Joka päivälle on jotain ryhmäliikuntaa joko Klamilassa tai Mäntlahdessa. Lepopäiväksi jää maanantai, jollei silloin harhasta omaehtoista liikuntaa. Kansalasiopiston ohjelmassa kuntoumpat on merkitty naisten kuntojumpiksi, mutta todennäköisesti miehiä ei ajeta pois, jos he haluavat tulla mukaan.

TIISTAI

- Klo 18.15-19.00 Kuntojumppa, Toivola Mäntlahti
- Klo 17.00-20.00 Avantouinti, Huurteiset, Klamilan kalasatama

KESKIVIIKKO

- Klo 18.45-19.30 Kuntojumppa, Pyölintalo Klamila

TORSTAI, JOKA TOINEN VIIKKO

- Klo 10.00 alkaen Vetreät, Toivola Mäntlahti

PERJANTAI

- klo 19.00-20.00 Kuntopiiri/kuntojumppa Pyölintalo Klamila
- klo 17.00-20.00 Avantouinti, Huurteiset, Klamilan kalasatama

LAUANTAI

- klo 16.00-17.00 Saunajumppa, Pyölintalo Klamila

SUNNUNTAI

- klo 17.00-19.00 Lentopallo, Pyölintalo Klamila

Mervi Hyppänen

MARRASKUU

Maa mustana marraskuun

pimeys peittää tienoon

nukkuu oksat vienot.

Lehtien havinaa puissa ei kuulu

pisarat oksilla nuokkuu

valo viipyy vain hetken

päivä kun iltaan siirtyy.

Ihminen mukana tässä

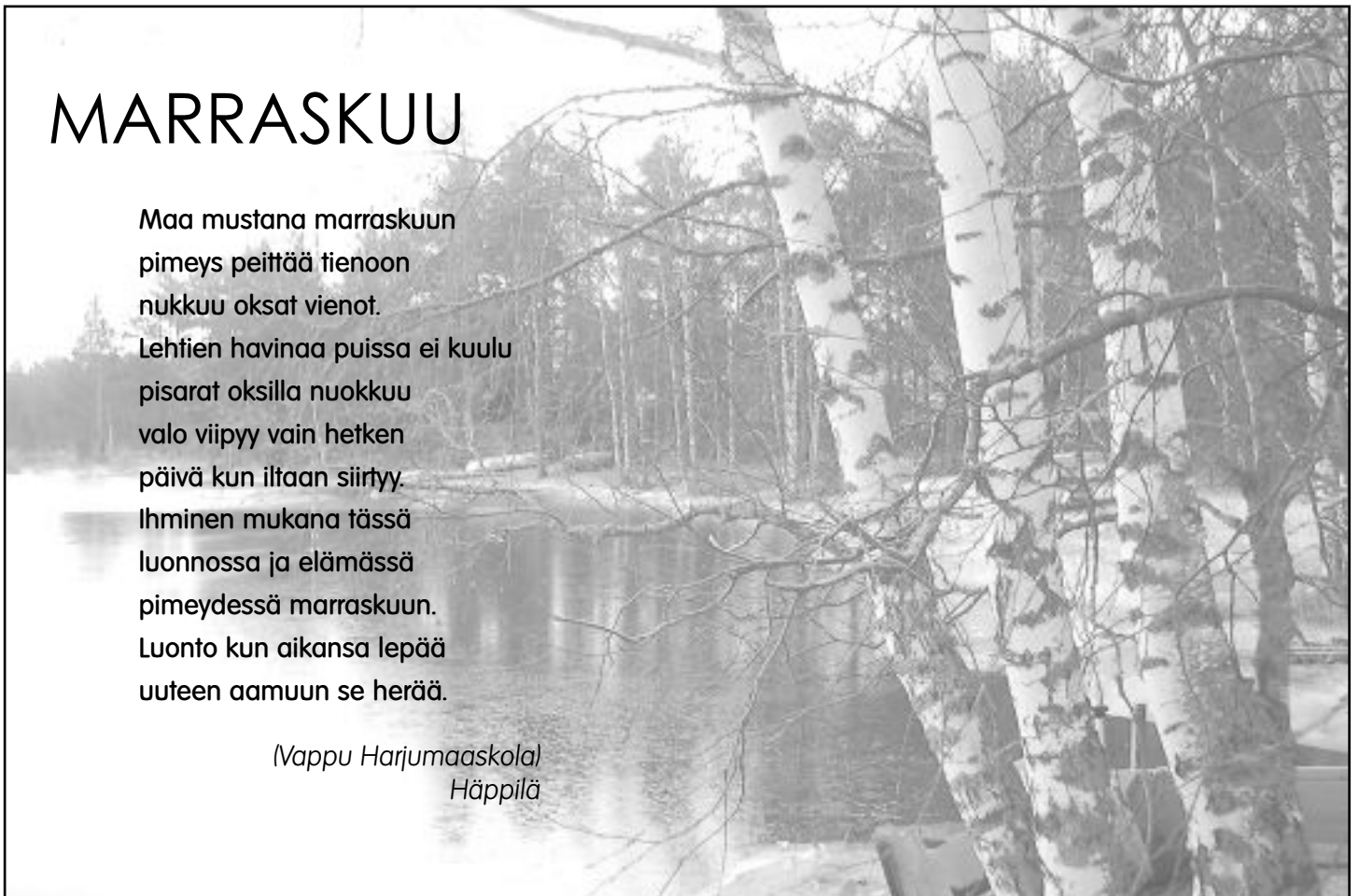
luonnossa ja elämässä

pimeydessä marraskuun.

Luonto kun aikansa lepää

uuteen aamuun se herää.

*(Vappu Harjumaaskola)
Häppilä*

KIRJAESITTELYSSÄ HUUMORIA HÄPPILÄSTÄ: TÄNÄÄN TARJOLLA KYHÄRITIE!

Loppukesästä ilmestyi sarjakuva-albumi Kyhäritie. Rannantaikaan lukijat ovat saaneet maistiaisia muutama stripin verran. Kirja ansaitsee huomiomme. Eikä ainoastaan sen takia, että päätekijä on kotoisin lehden levikkialueen liepeiltä Häppilästä vaan ihan omien ansioidensa vuoksi.

Huumori sarjakuvissa on aivan hulvatonta. Joku voisi kuvitella, että kirjassa puhutaan kannabiksen käytön puolesta. Kukin lukija voi kuvitella, mitä haluaa tietysti. Herkulliseksi huumorin tekee se, että otetaan puheeksi asioita, jotka eivät ole ihan jokaisen arkea. Kirja kolahtaa ennakkoluulottomasti asioihin suhtautuviin, kaikkien asioiden esille oton kannattajiin. Mikään aihe ei ole vieras sarjakuvassa esille otettavaksi.

Kirja on ulkoasultaan miellyttävä, sopivan kokoinen, värikyseiltään hurmaava, kaiken kaikkiaan juuri käteen sopiva.

Ovatkohan kirjan tekijät tai lukijat katsoneen vuonna 2000 ilmestyneen leffan Saving Grace. Briteissä on jo vuosia sitten otettu esiin TV-sarjoissa ja kyseisessä leffassa kannabisasia.

Tarkoitus ei ole kuitenkaan ottaa kantaa kannabiksen laillistamiseen. Mutta aiheen kun aiheen voi ottaa käsittelyyn. Kyhäritie ansaitsee tulla nähdyksi ja kuulluksi. Se onkin saanut huomiota ja myönteisiä arvosteluja. Sarjakuva ei mitenkään suorasanaisesti suosittelen kannabiksen käyttöä. Se kuvailee erään yhteisön meininkiä ja irvailee sosiaaliturvien varassa elävien pilveä pössyttelevien arkea aivan estottomasti.

Toivottavasti Ronkuli ottaa kirjan valikoimiinsa.

Alla kuvassa Kyhäritien sivu 9. Hulvatonta huumoria omalla kustannuksella.

Päihteenkäyttäjän stereotyyppiat ovat tuossa stripissä mukana. Vajarin Peltsi, vaikka pössyttää ruohoa, on jotenkin "normaalin" stereotyyppi ulkonäöltään, jollei tavoiltaan. Häneen voisin samastua.

Mirja Haskins

Teoksen tiedot:

Juhani Pyrhönen, Sallamari Rantala: Kyhäritie. Valkoinen Nenä Oy 2011

KYHÄRITIE 9

KLAMILASSA JOULUN ALLA:

Klamilan koulun joulumyyjäiset 17.12. klo 10 alkaen

Kylätuvan apteekki auki ti-ke-to 9.30 - 13.30 ja pe 9.30 - 17.00

JOULUOSTOKSILLE!

Kylätupa Ronkuli avoinna:

1.12. klo 9.30-13.30 2.12. klo 9.30-17.00

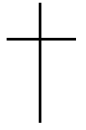
• Jouluaukiolot 7.12.-23.12. klo 9.30-17.00 la-su klo 12-16

• Joulukahvi ja arpajaiset pe 16.12.

• Suljettu 12.12. ja 19.12.

• Kylätupa joululomalla 24.12. - 9.1.2012

KLAMILAN KYLÄKIRKKO

- Su 27.11. klo 14 Joulupuuro kaikille
- Ti 6.12 klo 9 Itsenäisyyspäivän seppelenlasku
- Su 13.11. klo 10 Messu
- Ke 14.12. klo 19 Kauneimmat Joululaulut
- Su 25.12. klo 08 Joulukirkko

Muutokset mahdollisia ja niistä tiedotetaan Kaakonkulma lehdessä.

MÄNTLAHTI ON THE ROCKS UUDENVUODEN VASTAANOTTO

Rantaituvalla
31.12.2001
klo 22-24

- TULITAIDETTA
- ELÄVÄÄ MUSIIKKIA
- GLÖGIÄ
- EI ILOTULITTEITA
- VAPAA PÄÄSY

Tervetuloa!

Tulitaidetta esittää Yanica

LÖYDETTY SOUTUVENE - PÄIJÄN

Ilmeisesti syysmyrskyssä karannut soutuvene on rantautunut Pyötsaaren lounaisrantaan. Vene on vihreä Päijän, noin 4 m pitkä ja siinä on airot mukana. Venettä kaipaava omistaja voi ottaa yhteyttä veneen löytäjään puh. 040 5106753

VALOKUVA ILKKA AHMVAARA

MÄNTLAHDEN RANNANPOIKIEN PIKKUJOULU 3.12. Toivolassa ?

Toimituksella ei tarkempia tietoja, seuraa tolppailmoituksia. Tai netissä mantlahti.com

HUURTEISTEN UIMAREIDEN PIKKUJOULU 2.12.

Huurteisten Uimareiden pikkujoulu on 2.12.2011 klo 20.00 Veto-osaston majalla. Sitovia ilmoittautumisia 18.12 mennessä. Pikkupaketti pakko (0,50-3,00 euroa). Joulu-aterian hinta 20 euroa. Jos tulee väh. 15 ilm. juhlat järjestetään. Uimavalvoja kirjaa nimesi ylös.

Muita tiedotteita: Itsenäisyys päivänä ei ole uintia.

ARVOITUKSEN RATKAISU

Viime numerossa esitetyn arvoituksen ratkaisu: vain keskimmaisella portaalla seisova mies tietää oman hattunsa värin.